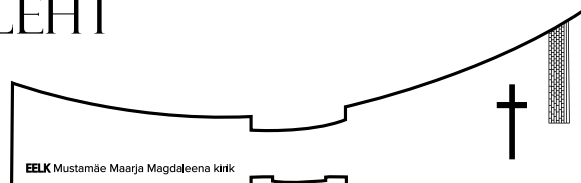

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 07 (79)
AUGUST 2025

LÕPMATUSSE KAJAV MUUSIKA

Tekst ja foto Jaanus Aurelius Kangur, religiooniantropoloog

Kevad pidada tulema teisiti, aga suvi on teisiti. Tiu-tiu ja teisiti. Just helide osas. Paljude inimeste jaoks seostub suvi muusikaga. Loendamatu valik muusikafestivale ja kontserte. Kirikute uksed on valla, inimesed liiguvad ringi ja naudivad ühe või teise maitse jaoks meelepärast muusikat. See aasta iseäranis. Oli ju laulupeosuvi. Laulupidu kaunistas suur hulk vaimulikku muusikat ning laulupidu ise on meie jaoks midagi sakraalset. Laulupidu ei vajagi juurde liidet "kristlik", sest ta on seda ka ilma nimetamata. Ka okupatsiooniajal oli. Isamaa ei asenda Jumalat, vaid on Jumala kingitus. Vabadus on. Oma keel, kultuur ja oma laul on kingitused. Puhas arm, imeline ime. Viibisime perega aasta alguses Ugandas ja muidugi kohalikud tundsid huvi, kust ja kes ja kuidas ja ei suutnud ära imestada, et meil on oma riik ja oma keel. Me ise ehk imestame vähe ja kui ei imesta, siis ei imetle. Aga võiks. Mitte ainult laulupeol, vaid iga laulu, iga sõna juures, kuis oleme selle armu ära teeninud, et saame kõnelda ja laulda omas keeles, omal viisil.

C.S.Lewis kirjutab: „Paljudele (mitte küll kõigile) on just muusika see, mis kannab meid ekstaasi ja lõpmatusse“. Mis oleks kirik ilma muusikata? Kui kõmisev vask ja kõlisev kuljus... Vabandatagu mind selle võrdluse eest, ehkki, kas pole muusika just kõige täpsem armastuse keel? Armastuse keel, mis kajab lõpmatuseni. Mis on meil armastuse eest anda? Ainult ühte – kõik. Kogu oma elu, algus ja ots, aeg ja igavik. Just nii palju on armastus väärt, just nii palju on muusika väärt. Kogu elu on laul, mida laulame koos, oleme kõik ühe koori liikmed, igaüks omas häälerühmas, igaüks oma partituuriga, oma tämbri ja koloratuuriga. Kogu elu on laulupidu, mida imetleda ja millesse uppuda, lasta end kanda lõpmatusse...

Kui metafoorid jäävad igapäevaelus liiga kaugeks, võime võtta lihtsalt ühe laulu, kasvõi vaikselt hommikul ümiseda tänuks Jumalale, kõikehõlmava armu eest. Mesilassumin on palve, linnulaul, tuulekahin, äikese müra, see suvesümfoonia, kõik on muusika, mis tänus taevasse tõuseb ja meil on vaid võimalus selle kooriga liituda, kaasa ümiseda, laulda või kõva häälega huilata.

Võime osa võtta veel suve viimastest kontsertidest, samuti on tulemas taasiseseisvumispäev, mis ka

suuresti seostub meile muusikaga, usume ju, et laulsime end vabaks, ehkki laulu peaks pigem palveks pidama ja vabadust Jumala armuks. Laskem muusikal voolata meie vaimuga koos, kuulakem kontemplatsioon. Kontemplatsioon tähendab templisse astumist. Astugem, ent mitte turistina selvepiltide tegemiseks, vaid kojujõudnuna täituda tänutundest, ekstaasi sisenenuna võtta see elamus igapäevaellu, sest nagu ütles Martin Luther, on usk igapäevane ristimiskogemuse väljaelamine. See on argipäevane kontsert, see on igapäevane igavikulise meloodia taktis, rütmis ja viisis elamine.

Meil on Mustamäe kogudus, kaitsepühak Maarja ja kirikumuusika, meil on palju, mille eest tänulik olla. Kanda suvised elamused sügisesse kaasa. Pidada igal pühapäeval laulupidu, tunda tänu isamaa, keele, kultuuri, viisi ja vormi eest. Suvi on reisimiseks, nautimiseks, kogemiseks, et siis kogenuna kogudusse koguneda. Laulda Loojale, kanda Tema ette enda kogutud kogemused ja vastu võtta arm, mis kannab meid lõpmatusse kajava muusikana...

HERMONI-HETK

Tekst ja foto Magne Mølster

Vana traditsiooni järgi tähistatakse 6. augustil või 8. pühapäeval pärast nelipüha Issanda muutmise püha ehk kirkastamispüha. Sel aastal tähistame seda püha 3. augustil. Kuid mis päev see tegelikult on?

Kirkastamispüha liturgiline värv on valge, nagu näiteks ka jõulupühal, Kristuse ristimispühal, küünlapäeval ja ülestõusmispühal. See näitab, et see on pidulik püha. Nimetus viitab ühele olulisele sündmusele Jeesuse elus. Ta oli Filippuse Kaiserea kandis koos jüngritega, juutide jaoks põhjamaal, kus on kõrged mäed. Siimon oli just tunnistanud, et Jeesus on Messias, elava Jumala Poeg, ning Jeesus andis talle lisanimeks Peetrus (Kalju). Mõned päevad hiljem võttis Jeesus kaasa mõned jüngrid ühele mäele palvetama. See võis olla Hermoni mägi, mis asetseb seal läheduses ja mille kõige kõrgem tipp on üle 2800 meetri, kuid võis olla ka mõni madalam mägi.

Millegipärast ei võtnud Jeesus kõiki 12 jüngrit kaasa sellele mäele. Piisas Peetrusest, Jaakobusest ja Johannesest. Mäel palves olles näevad jüngrid, et Jeesust muudetakse nende silme ees. Ta pale särab otsekui päike ning ta rõivad saavad valgeks otsekui valgus. Järgmisel hetkel näevad need kolm apostlit – reaalselt või nägemuses – et Jeesusega kõnelevad juutide seaduse „isa“ Mooses ja prohvetite esindaja Eelija. Siis tuleb pilv, mis Piibli sümboli keeles esindab Jumala kirkust, ning nad kuulevad häält pilvest ütlevat „See on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel, teda kuulake!“ Kui apostlid jälle Jeesuse üleskutsel julgevad silmad lahti teha, näevad nad vaid Jeesust üksi.

Seda lugu kirjeldavad nii Matteuse, Markuse kui ka Luuka evangeelium (Mt 17, Mk 9, Lk 9). Lisaks võib öelda, et terve Johannese evangeelium tunnistab kirkastatud Jeesust – selles raamatus oleks see lugu üleliigne. Mis on selle sündmuse ja selle püha tähendus? See lugu on üks evangeeliumite müstilisemaid. Sündmus ületab mõistuse piire ja selle kirjeldamine annab kindlasti palju tõlgendusvõimalusi. Toon siin välja kolm mõtet.

ÜLEVALT ALLA VAADE

Sündmus leiab aset kõrgel mäel. Mägi on taevale lähedam ja annab teise või uue perspektiivi. Mitte kõik eestlased ei ole minu kui norralase mõistes päris mäel käinud, kuid on ehk kunagi lennukiga sõitnud. Alla vaadates ei näe enam detaile, ei näe tänavate mustust ega inimeste riidlemist. Näed hoopis suurt pilti. Jeesus tahtis näidata oma jüngritele suurt pilti ilmast ja endast.

Et nad saaks aru, kes ta tegelikult on. Ta on endiselt see sõber, kes mustade varvastega rändas koos nendega ringi, aga ta on ka palju enamat: Jumala Poeg. Jumala ilmutuse kese ning tähtsam kui seadus ja prohvetid – Mooses ja Eelija. Või teisiti öeldes: Ta on see, kelle kaudu lugeda ja tõlgendada seadust ja prohveteid.

VÄIKE GRUPP – VÄIKEGRUPP

On huvitav, et Jeesus ei võta kõiki jüngreid mäele kaasa. Võid küsida, kas teised ei tohtinud kaasa tulla? Olid nad hõivatud? Või liiga kehvast vormis märke ronimiseks? Pakun välja, et Jeesus teadlikult ei tahtnud, et grupp oleks liiga suur. Mõnikord on hea, kui meid liiga palju korraga koos ei ole. Mu enda jaoks on pigem kergendus, kui grupireisil öeldakse, et seekord sööme lõunat eraldi või nendega, kellega ise tahad. Teistpidi on näiteks jumalateenistustel. Seal meeldib mulle, kui meid on palju. See annab rohkem väge lauludele ja palvetele ning saan kinnitust oma usule, et ma pole selles üksinda.

Samas on mul head kogemused koguduste väikegruppidega lisaks pühapäevasele jumalateenistusele. Väikestesgruppides, kus on näiteks nelikuni kaheksa inimest, saab julgelt avada ennast ja jagada usku, kahtlusi, veendumusi, küsimusi, eestpalvesoove. Ka noorterühm, koor, pensionäride rühmad, meeste- või naisterühmad saavad kenasti täita väikegruppide rolli. Mustamäe kogudus sai alguse kodugrupist ja ma näen potentsiaali ka tuleviku suhtes just kodugruppides lisaks pühapäevastele suurt kogunemistele.

HERMONI-HETKED

Meie usul on vaja nii-nimetatud Hermoni-hetki! Mida ma selle all mõtlen? Hetked, kus meie südame silmad avatakse

nägema Jeesuse suurust ja pühadust, teda kui lihaks saanud Jumalat. Kes on ligidal ja samaaegselt püha. Sellised hetked võivad olla palvehetked või hetked, kui loeme Jumala sõna. Nad võivad olla seotud teoloogia õppimisega või liturgias osalemise ja armulauaga. Need hetked võivad tulla meie peale kristlikku muusikat kuulates või lauldes või osaduses teiste usklikuga.

Kui selliseid hetki on meie elus puudu, ei saa välistada, et Jeesus muutub meie jaoks teistpidi võrreldes Issanda muutmise püha mõttega: Tema pühadus ja jumalikkus võivad kaduda meie usu silmist ära. Siis vajame kirkastunud usku. Siis vajame Hermoni-hetki.

MAIE KÄO ON ANDEGA ÕNNISTATUD

Ülle Reimann

Maie Kõo, neiu põlvnimega Rikken, sündis Amblas 27. augustil 1942. aastal. Nende kodu asus Roosna külas uhke õunaaiaga Tammemäe talus. Talu asus küla lõpus metsade ääres. Koos vanemate lastega sai karjas käidud ning nende kõrval õppides sai lugeminegi varakult selgeks. Pere polnud küll sügavalt usklik, aga kõik lapsed olid ristitud. Ema õpetus ilmaasjata Issanda

nime mitte suhu võtta on Maiele terveks eluks meelde jäänud. Peres kasvas kokku viis last. Oli poliitiliselt keeruline aeg. Maie isa teenis sõja ajal algul omakaitstes, seejärel Saksa sõjaväes ning oli sakslaste taandumise järel kaks aastat metsavend. Meestele, kes metsast välja tulevad, lubati amnestiat. Paraku osutus see pettuseks ja Maie isa vangistati. Tänu asjaolude soodsale kokkulangemisele õnnestus vangistus asendada tööga Kohtla-Järve kaevanduses. Kogu pere läks isaga kaasa ning 1.-6. klassini käis Maie Kohtla-Nõmme koolis. Ema maalits tellimustöödena suuri maastikupilte õlivärvidega. Maiegi hakkas maalima juba kooliajal. Õpetajad saatsid tema töid võistlustele ja need võitsid mitmeid auhindu: raamatuid, värve, joonistusplokket jne.

Pärast Stalini surma kolis pere taas oma kodukohta ning 7. klassi lõpetas Maie juba Amblas. Seejärel, 1957. aastal astus ta maaliklassi Tartu Kujutava Kunsti Koolis, mis oli 5-aastane keskeriõppeasutus. Pärast kooli lõpetamist 1962 suunati Maie Lüganuse keskkooli kunsti- ja käsitööõpetajaks. Oma tulevase abikaasaga kohtus ta juba Tartu kunstikoolis ning kui Henno Kõo lõpetas, siis nad abiellusid 2. juulil 1963 Tartus.

5. aprillil aasta hiljem sündis neile poeg Kalle. Henno võttis vastu töö Nukufilmis ning Maie elas koos lapsega Roosnas. Sealt sõitis ta kahe aasta vältel Aegviidu kooli, et anda lastele joonistamise tunde. Neil polnud oma kodu ega korterit, kus oleks võimalik olnud noore pere elu turvaliselt üles ehitada. Perekond jäi katsumuste kiuste kokku ning tänu Jumalale anti neile kooperatiivkorterit soetamise võimalus Mustamäele.

Siin elab Maie tänaseni.

Järgnesid 11 aastat töötamist ARS-is siidimaalijana, seejärel reklaamikunstnikuna toiduainetetööstuse ministeeriumi reklaamilaboris. Tööd oli võimalik viimases kohas teha kodus, kuid valmis tööd tuli kinnitada kunstinõukogus. Sel ajal käisid Maie ja Henno kultuuriülikooli juures 3-aastases kalligraafiakoolis. Seal õpitu andis Maiele viimased 11 aastat enne pensionile minekut võimaluse töötada Tallinna 37. keskkoolis kalligraafiaõpetajana, mida valikainena õpiti 10.-12.

klassis. Kalligraafiakool

tõi perre teisegi muudatuse – Piibli lugemise ning seejärel kristlasteks saamise. Maie ja Henno olid aastaid Tallinna Jaani koguduse liikmed. Kuna Mustamäe kirik on kodule väga lähedal, on Maie nüüd juba mitu aastat Mustamäe Maarja Magdaleena koguduse liige.

Hetkel elab Maie üksi oma Mustamäe korteris. Abikaasa kaotas ta raske haiguse tagajärjel 2004. aastal, poja 2013. aastal. Pojast jäid pojatütred Johanna koos nelja lapsega ning Eva-Marie kolme lapsega, kes aeg-ajalt külas käivad. Kõik suved veedab Maie Henno isakodus Saaremaal.

Maie Mustamäe kodu kaunistavad Henno ja tema enda maalid, aga ka Maie ema maalitud teosed, mis loovad müstiliselt kauni õhkkonna kõigis tubades. Omapärased on siidivärvidega lõuendile maalitud tööd. Kahjuks on Maie suure osa oma töödest ära andnud, kuid lugeja saab siin näha väikest valikut tema loomingust, paraku must-valgena.

Fotod: Tuuli Korsar ja Ülle Reimann

KIRIKUPÄEVAD "TARKUSE ALGUS" 6. SEPTEMBRIL

Jaana Maria Unga

Laupäeval, 6. septembril veidi rohkem kui kuu aja pärast toimub Mustamäe kiriku ees ja sees Mustamäe kirikupäev, milleks seekord on inspiratsiooni andnud Õp 9:10 "Issanda kartus on tarkuse algus" ja Kõigepühama äratundmine on arukas."

Selle-aastasele kirikupäevale andis tõuke Mustamäe kirikus pühapäeviti koos käiv venekeelne EMK Lootuse kogudus, kes soovis teha ürituse Mustamäe elanikele. Kuna üheskoos on toredam ja toimekam, siis sidusime Mustamäe kirikus koos käivad kogudused ühiseks kirikupäeva tiimiks. Lisaks metodistidele ja meie enda luterlikule kogudusele aitavad kaasa ka Elava Kivi baptistikoguduse liikmed.

Kirikupäev algab kell 12 kiriku õuel ning põhiprogramm kestab kell 15 algava oikumeenilise jumalateenistuseni, kus osalevad kohalike koguduste vaimulikud ja Misjonikoor.

Päevaprogrammi ajal on **tegevusi lastele ja noortele**, kõige väiksematele on õuel suur **batuut**. Sisehoovis on mitmeid **kontserte** kohalike koguduste ja külaliste esituses. Meeleolu tõstab **loterii**, kus seekord on erilisem rõhk koolikaubal. Sügishooajaks sobivaid rõivaid pakub **Magda Misjonipood** oma tuntud headuses. Maitstva **söögipoolise** eest hoolitsevad Lootuse koguduse liikmed. Võimalus on kuulda erinevate **koguduste tegemiste** kohta nii eesti, vene, ukraina kui ka inglise keeles. Igal pooltunnil toimuvad **ekskursioonid** Mustamäe uues kirikus. Programm on pidevalt täienemas ning kõige värskem info on koguduste FB-lehtedel üleväl.

Oled südamest oodatud ja kindlasti võta sõbradki kaasa!

VALGA MUUSEUMIS

kulturielamusi sõnas ja pildis vahendab Imbi Arro

Lapsena olid muuseumid mu jaoks ühed maailma igavamate kohtadest. Oluliselt ei paranenud vahekord nendega veel hulk aega pärast lapsepõlve. Igavad tekstid seintel, lõputud vanade asjade killukesed vitriinides... ei!

Kõik aga muutub ajas. Nii ka muuseumid ja ka inimene ise. Minu muutus on viinud selleni, et külastan nüüd meeleldi muuseume, isegi loen tekste seintel. Tunnistan küll, et iga roostetanud nooleotsake või potikillukest ma siiski pikalt uurima ei jää. Muuseumid ise aga on hakanud rõhku panema elamuslikkusele, interaktiivsusele. Ja neid on tekkinud palju! Millisesse Eestimaa paika ka ei sõida, ikka leiad eest mõne muuseumi. Mina käisin juulikuus Valgas ja muu seas külastasin ka Valga muuseumi. Peale püsinäituse oli seal veel kaks ajutist näitust. Vaatasin need kõik ära. See, mis eriti silma jääb, võib olla erinev erinevatel aegadel. Minule jäi sel korral silma ja südamesse läbiva joonena üks teema. Aastaid varem, teises olukorras, oleks mu tähelepanu läinud millelegi muule.

Esimeses ruumis oli näitus Valgamaal sündinud kirjanikust August Gailitist "Härä G". Välja oli pandud tema elu tutvustav pildimaterjal tekstidega ja mitmed

talle kuulunud esemed. Sai vaadata videolõike ning kuulata lugemisi tema kirjadest. Mind puudutas eriti tema elu pärast kommunistlikku juunipööret ja pagulusse minek. Gailit oli selgesõnaline uuekorra vastane, kes erinevalt mõnestki teisest kultuuritegelasest ei olnud nõus kompromissidega. Järgmises ruumis olev näitus kajastas okupatsiooni-aegset kolhoosiaega Valgamaal: stendid, filmilõigud omaaegsetest ringvaadetest ja tollest ajast pärit asjad. Muuseumi püsinäitus tutvustas muidugi piirkonna ajalugu. Oli palju toredaid makette, esemeid ja vahakujusid, mis tegid tutvumise elavamaks. Näituse ühest nurgast kostus liikuma hakkava rongi hää. Ligemale jõudes oli näha loomavagun, mille ees oli istuva vana mehe elutruu kuju. Ka ilma selgitusteta on arusaadav, millest jutt...

Hoidku Jumal, et see teema jäädavalt vaid muuseumidesse jääks!

MAARJA EVANGEELIUM

Ülle Reimann, lühendanud Jaana Maria Unga

Aastal 1896 teatas saksa koptoloog Carl Schmidt Preisi Kuninglikule Teaduste Akadeemiale, et on Kairost otnud ühe papüürskoodeksi 5. sajandist, mis sisaldas neli koptikeelset teksti: „Maarja evangeelium“, „Johannese apokrüüf“, „Sophia Jesu Christi“ ja katkend teosest „Peetruse teod“. Teose publitseeris Austria koptoloog Walter C. Till 1959. aastal. Kõik teosed on gnostilised* v.a „Peetruse teod“, mida liigitatakse apokrüüfsete apostlite tegude raamatute hulka ning mille olemasolust oli ainsana teada patristilise kirjanduse kaudu.

Maarja evangeeliumi tekst pole säilinud terveni, on säilinud pt 7:1-10,23 ja pt 15:1-19:5. Puuduvad pt 1-6, 11-14. Uurijad on üksmeelselt veendunud, et tegemist on koptikeelse tõlkega kreeka keelest, kuna hulgaliselt on kasutatud kreekakeelseid laensõnu, mis kopti keeles puudusid. Samuti dateeritakse teos üksmeelselt 2. sajandisse. Tekkekohaks on pakutud kas Väike-Aasiat või Süüriat. Tõenäoliselt on teos pärit Rooma riigi idaosast, kuna pealinna kõrval tähtsamad gnoosise keskused asusid Rooma riigi idaosas, kust võib otsida selle liikumise juuri.

Maarja evangeeliumi kirikulooline kontekst kujutab endast varase kristluse erinevate rühmituste võitlust selle pärast, milline on õige traditsioon. Erinevad gnostilised rühmitused uskusid, et Jeesuselt eneselt pärineb salapärimus, mida ta oma valitud õpilastele edasi andis. Tekkis mitmeid gnostilisi apokrüüfseid evangeeliume. Viimaste hulka kuulub ka suurem osa nn dialoogevangeeliume, nagu seda on Maarja evangeelium.

Osa teadlasi paigutab evangeeliumis kirjeldatud sündmused ajale, mis järgnes Jeesuse ülestõusmisele. Viide ülestõusmisjärgsele olukorrale on jüngrite läkitamine evangeeliumit kuulutama. Teadlased ei välista ka ülestõusmiseelset aega, kuhu tavaliselt paigutatakse Jeesuse kõnelused oma jüngritega.

Maarja evangeeliumi peategelane ei ole Jeesus, vaid Maarja Magdaleena, kes võtab endale tema asendaja rolli, vahendades jüngritele ilmutusi, mida Jeesus vaid talle on usaldanud. Arvatakse, et kadunud osa võis sisaldada ülestõusnud Jeesuse ilmumist jüngritele ning jüngrite küsimusi talle.

Maarja evangeelium ja teised Maarja Magdaleenat esiletõstvad teosed lubavad oletada, et teda peeti teatud kristlikes rühmitustes autoriteediks, kuna nad uskusid pärimust, mille järgi Maarja Magdaleena oli esimene,

kellele ülestõusnu ennast ilmutas (Jh 20:11 jj).

Maarja Magdaleenale on antud Maarja evangeeliumis eriline positsioon. Maarja evangeeliumis (EvMar) väljendab Peetrus seda nii: „Õde, me teame, et Päästja armastas sind rohkem kui ülejäänud naise“ (EvMar 10:1-43). EvMar 10:4-6 järgi teadis ta Päästja sõnu, mida teised ei teadnud, ning EvMar 10:10 jj jutustab Maarja Magdaleena kaasjüngritele, et ta nägi Issandat. Jüngritel on raske seda uskuda, ka Peetrus kahtleb selle

tõepärasuses (EvMar 17:15 jj). Maarja asub end kaitsma (EvMar 18:1 jj), teda kaitseb Leevi (EvMar 18:6 jj), kes küsib Peetruselt: „Kui aga Päästja tegi temast väärilise, kes aga oled sina, et kõrvale ta heidad?“ (EvMar 18:10-12).

Peetruse ütlemine Maarjale („Õde, me teame, et Päästja armastas sind rohkem kui ülejäänud naise“) on arvatavasti inspireerinud Dan Browni, kes esitab Jeesuse ja Maarja Magdaleena suhet „Da Vinci kood“ (eesti k 2003) kui abielusuhet.

Teoloogiaprofessor Antti Marjanen on analüüsinud Maarja Magdaleena pärimust varakristlikes tekstides ning arvab, et Peetruse kõne Maarja evangeeliumist ei tõenda, et Maarja

suhe Jeesusega oleks erootiline olnud. Marjaneni arvates on Maarja Magdaleenal sama roll Maarja evangeeliumis nagu „jüngril, keda Jeesus armastas“ Johannese evangeeliumis, Jaakobusel Jaakobuse apokalüpsises ja Toomal Tooma evangeeliumis. Maarja ja Peetruse vastasseisus võib Marjaneni arvates kajastuda debatt pärimuse autentsuse üle. Sarnaselt mõistab konflikti ka teoloog Silke Petersen, kes juhib aga tähelepanu sellele, et kanooniliste evangeeliumide ülestõusmisjutustused on konflikti taustaks, kus esinevad ülestõusmise tunnistajatena nii Peetrus kui Maarja Magdaleena. Peterseni arvates on Jeesuse eriilmutus Maarjale inspireeritud Jh 20:11-18 kirjeldatud ülestõusnud Jeesuse ilmumisest Maarja Magdaleenale, kus Maarja eriline positsioon on seotud sellega, et kohtudes ülestõusnud Jeesusega võttis ta kõhklemata vastu tema õpetuse.

Kasutatud allikas: Maarja evangeelium, Jaan Lahe, Siim Haltsonen, Usuteaduslik ajakiri nr. 2, 2013

**Gnostitsismi kohta ei leidu ühest definitsiooni. Gnostilised liikumised tekkisid ca 2 sajandil pKr Kreeka-Rooma maailmas. Olulisel kohal on intellektuaalne ja ilmutuslik pool sealpoolsest Jumalast. Täpsemalt saab gnostikute kohta lugeda nt "Mis on gnostitsism?" Lahe, J. Kirik ja Teoloogia, 10.12.2021 (<https://kjt.ee/2021/12/mis-on-gnostitsism/>). Toim.*

Foto: https://en.wikipedia.org/wiki/Gospel_of_Mary#/media/File:Gospel_of_Mary.jpg

RAAMAT MINU ELUS

Anne Tamberg

Raamatud on saatnud mind kogu elu – vaiksed kaaslased, kes räägivad siis, kui ma olen valmis kuulama.

Esimene neist oli muidugi **aabits**, raamat, mille kaudu õppisin lugema. See polnud pelgalt tähtede õppimise tööriist, vaid esimene üks suurde maailma, kus iga raamat on uus avastus, uus tee.

Lapsepõlves olid raamatud unistuste peeglid. Hiljem on nad saanud mõttekaaslasteks ja sisekaemuse allikaks. Mida vanemaks saan, seda enam mõistan, kui suur on kirjanduse jõud.

Lemmikkirjanduse seas on mul alati olnud tähtsal kohal poeesia – see sõnade kunst, mis suudab mõne reaga edasi anda rohkem kui proosa terve peatükiga. Luule suudab tabada mõtteid ja tundeid, mida argikeel ei ulata väljendama.

Eesti kirjandusest on mulle kõige sügavamalt mõjunud **Juhan Liiv**. Tema luule lihtsus, haavatavus ja siirus räägivad minu jaoks vaikselt, aga sügaval häälel. Liivi read "Ma lillesideme võtaks" või "Ta lendab mesipuu poole" ei vaja seletust – need kõnelevad südamest südamesse.

Teine lemmik on **Tõnu Õnnepalu** – tema keele ilu ja mõtisklev kirjutamisviis ühendavad argipäeva filosoofiaga. Õnnepalu tekstides on midagi rändaja hingest, kes ei otsi vastuseid, vaid julgeb lihtsalt küsida ja vaadata. Tema teosed on nagu aeglased jalutuskäigud, kus kõige tähtsam polegi kohalejõudmine, vaid teekond ise.

Raamatud on olnud minu elus alati erilisel kohal. Need ei ole lihtsalt lood või leheküljed, vaid aknad teiste maailmade, mõtete ja tunneteni.

Üks raamat, mis on olnud minu jaoks pidev teejuht ja mõttekaaslane, on **Piibel** – tõeline raamatute raamat, mis on olnud inimkonna kaaslane sajandeid. Pole vahet, kas loen seda usu või kirjanduse vaatenurgast, Piibel pakub alati midagi uut: tarkust, lohutust, ilukõnelikkust ja sügavust. See peegeldab inimsüdame kõige sügavamaid küsimusi ja lootusi.

Poesiast rääkides ei saa mööda **Federico García Lorca** loomingust. Tema luule on tulvil andaluusia kultuuri, kirge ja traagikat. Lorca sõnad kõlavad justkui muusika, tema pildid jäävad meelde – need kõnetavad südant, mitte ainult mõistust.

Samuti on mulle sügavat mõju avaldanud prantsuse luule – eriti **Jacques Prévert** ja **Charles Baudelaire**. Prévert'i lihtsad, ent teravmeelsed read räägivad armastusest ja igapäevaelust nii vahetult, et tundub, nagu ta räägiks otse mulle. Baudelaire'i "Kurjuse lilled" avasid aga ukse süngemasse, ent samas paeluvasse maailma, kus ilu ja äng on lahutamatud.

Usun, et **pole ühtegi raamatut, millest poleks mingil moel kasu**. Iga raamat – olgu ta kerge meelelahutus või filosoofiline süvakaemus – annab midagi juurde, jätab meisse jälje, vahel nähtamatu, aga see on alati olemas. Mõnikord õpetab ta sind rohkem armastama, teinekord rohkem mõistma, vahel lihtsalt paremini kuulama.

TÄNU- JA EESTPALVED

Issand, anna mulla arusaamist oma sõna mööda! Ps 119:169

Issand Jumal, me täname Sind, et Sa oled meid rikkalikult õnnistanud. Anna meile õiglast meelt, et oleksime Sinu andide ustavad majapidajad.

TÄNUPALVED

Hea Isa taevas!

Tänu Sulle iga päeva eest! Tänu Sulle elu eest, mida elame siin, tänasel Eestimaal! Tänu rahu, vabaduse ning kauni looduse eest.

Tänu sulle kõikide heade andide ja õnnistuste eest meie elus! Tänu pere ja lähedaste eest, kõikide heade inimeste eest meie teekonnal! Tänu kõigi nende eest, kes on olnud ja on praegu oma usuga teistele eeskujuks.

EESTPALVED

Armas Jumal!

Palume rahu eest kogu maailmas. Palume, et inimkond õpiks elama rahus Sinu, iseenda ning kaasinimestega. Palume Sinu rahu igasse südamesse ning kogu loodule!

Palume kõikide eest, kes kannatavad haiguste, ülekohtu, vägivalda, looduskatastroofide, sõdade tõttu. Palume ka nende eest, kes on kaotanud töö ja lootuse tulevikuks! Palume perede eest, kes elavad puuduses, laste eest, kes on kaotanud oma vanemad või kellel puudub turvaline kodu. Issand, hoia neid!

Palume Sinu õnnistust kõikidele koguduse liikmetele ning kirikulistele ning nende peredele. Õnnista Mustamäe koguduste tööd ja Mustamäe kiriku tööd kogukonna heaks! Õnnista meie sõpru, eestpalvekogudust Ansekülas ning sõpruskogudusi nii Eesti- kui ka välismaal!

SIPELGA ELU JÄPEL

Carmen Alliste

Juulikuus saabus taas kätte aeg, kui algas JäPe. See on üks hästi tore kristlik noortelaager, kus saad tundma õppida nii Jumalat kui ka kaaslasi. Sel aastal toimus JäPe 10.-13. juulini Tartumaal Puhjas ja teemaks oli "Taevalikult rikas".

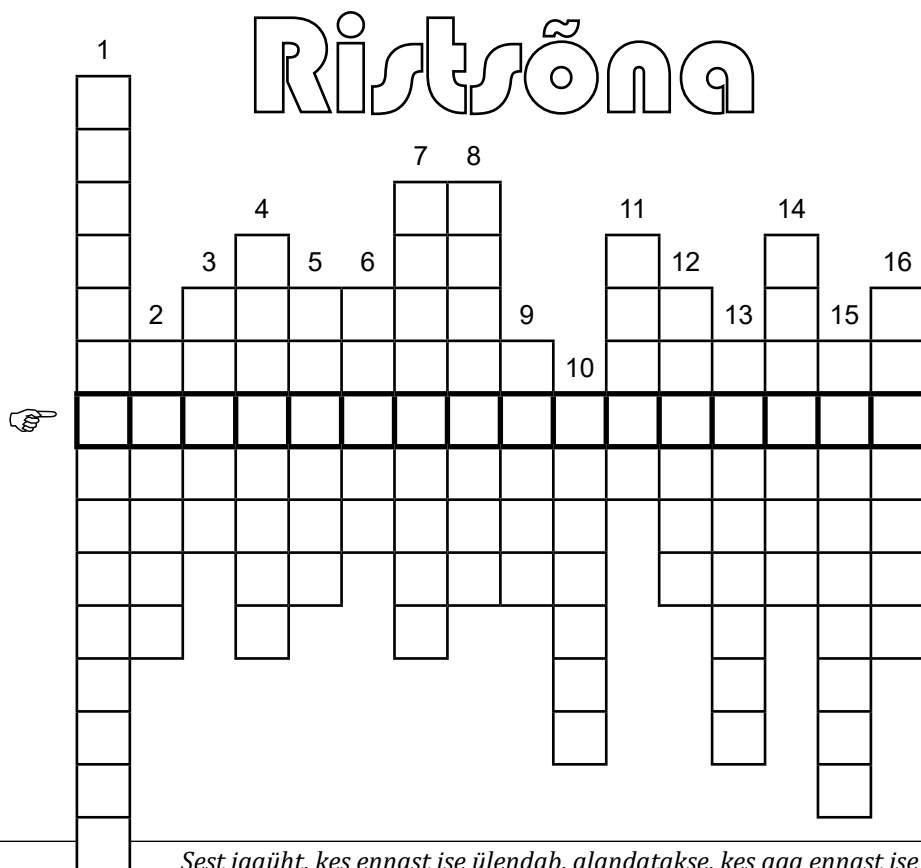
JäPel on tegevusi palju, nii et terve päev on täidetud: piiblitunnid, väikegrupid, seminarid, töötoad, söögi korrad, palvused, öhtu- ja hommikuprogrammid ning nende vahele mahtuvad ühismängud ja -tegevused. Piiblitunnid ja seminarid olid hästi huvitavad. Öhtustest tegevustest jäi meelde viktoriin, sest just meie tiim võitis! Ilmad olid tihti vihmased, kuid päikest leidis samuti. See laager on minu jaoks üli lahe ja lõbus. Kõige parem osa ongi seltskond, kellega saad koos süüa, arutleda, mängida ja aega veeta.

Sel aastal sain ma esimest korda olla sipelgas (aitaja). Huvitav oli näha, kuidas asjad toimuvad tiimi vaatepildis. Me läksime Kelly ja Maareleega (piltidel) Mustamäe kogudusest paar päeva varem kohale ja aitasime valmistada pisi asjad valmis, nagu nimekaardid, telkla ala ja sildid. Koristamisest ei pääse samuti iial. Tiimi eelis on see, et me saame magada majas. See meeldis mulle meeletult. Laagri ajal olid ülesanded jaotatud laiali rollideks – kes oli turvasipelgas, hügieenisipelgas, või kiriku/kohvikusipelgas. Mõnedest programmi osadest ei saanud sipelgad töökohustuste tõttu osa võtta, kuid sellegipoolest oli tore oma panust anda laagri jaoks.

Olen väga tänulik JäPe eest ja selle Jumala ligiolu eest! Jään järgmist suve ootama, mil JäPe toimub Saaremaal Pühäl!

Fotod: JäPe (Järgmine Peatus ehk EELK üle-Eestiline noortelaager)
Facebooki leht.

1. 8. pühapäev pärast nelipüha.
2. Anne Tambergi esimene raamat.
3. Öhtupalvuste toimumise päev.
4. Mustamäe kirikus koos käiv kogudus.
5. Jaanus Kanguri selle aasta alguse reisisihtkoht.
6. Imbi Arro juulikuu muuseumilinn.
7. Maie Kõo ARSi perioodi kunstitöö.
8. Mustamäe koguduse eestpalvekogudus.
9. Seekordse JäPe toimumiskoht.
10. Mustamäe kirikupäevade üks lemmikosa.
11. Maarja evangeeliumi teksti keel.
12. Mägi, millel Jeesus palvetas.
13. JäPe vabatahtlik.
14. Kirikupäeva moto "... algus".
15. Selle aasta suursündmus Eestis.
16. Mesilaste sihtkoht.

KUUKAVA AUGUST 2025

JUMALATEENISTUSED armulauaga pühapäeviti kell 15

KOGUDUSES TOIMUB:

Keskpäevapalvused:

Teisipäeviti kell 12.30 Taizé lauludega

Kolmapäeviti kell 12.30 liturgiline

Neljapäeviti kell 12.30 Taizé lauludega

Õhtupalvused Taizé lauludega

reedeti kell 19 (v.a 15.08 ja 22.08)

"Eine Piibli ja palvega" ning "Elurõõmsad ja tegusad" on juunis, juulis ja augustis suvepuhkusel.

Mustamäe kiriku fuajees on avatud Eesti Piibliseltsi näitus **"Emakeelsest Piiblist raamatuaastal"**.

Sinu poole, Issand, ma hüüan, mu kalju! Ära pöördu vaikides minust eemale, et ma Su vaitolemise tõttu ei saaks nende sarnaseks, kes lähevad alla hauda! Ps 28:1

01.08 Edith Uri

01.08 Tarmo Tüürner

02.08 Laivi Kütismaa

06.08 Martaliis Kuslap

07.08 Klariine Kuusekänd

09.08 Heinrich Kuuskemäe

11.08 Maarelee Kuslap

14.08 Auli Tohv

17.08 Merike Reintam

20.08 Artur Eru

29.08 Mihkel Väinsalu

31.08 Maia Mägi

VÄIKE PANUS, SUUR MÕJU !

Vali mugavaim viis ning TOETA OMA KOGUDUST igapäevaste kulude katmisel!

Soovitav annetus on 1-10% ANNETAJA IGAKUISEST NETOSISSETULEKUST.

RUUTKODIGA
(koguduse töö heaks)

KODULEHEL
mustamae.eelk.ee

Ühekordne annetus Püsiaannetus

Toetatav projekt

Liikmeannetus

Annetan raha

Või annetuse summa

10.00€ 15.00€ 25.00€ või kirjuta sobiv summa:

INTERNETIPANGAS

Annetuse saaja:

EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus

(Liikme)annetused:

Luminor pank: a/a EE311700017002962090

LHV pank: a/a EE757700771000677814

Annetused kiriku ehitamise heaks:

Luminor pank: a/a EE241700017003221206

LHV pank: a/a EE357700771010370871

MAGNE MØLSTER – koguduse vikaarõpetaja; e-post: magne.molster@eelk.ee; tel: 5919 7802

ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029

IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970

Noortetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: keparmaris@hotmail.com; tel: 5672 6863

Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavarja@gmail.com

Kiriku lahtiolekuajad: T, K, N kell 13-16, muudel aegadel eelneval kokkuleppel.

Mustamäe Maarja Magdaleena koguduse aadress: Kiili 9, 13423 Tallinn

Koduleht: mustamae.eelk.ee **E-post:** mustamae@eelk.ee

Magda Misjonipood: magdamisjonipood.ee; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeleteimetaja **Auli Tohv**